

VALALÍČAN

obecné noviny

Ročník VIII.

Číslo 1, marec 2002

Cena: 5,- Sk

V čísle: * Priority rozvojového programu obce Valaliky na rok 2002 * Čo je to grantový program obce? * Vo Švinici hudaci zahrli * Z histórie našej obce * Okienko do kultúry * Občianske združenie „Košická vranka“ * Spoločenská kronika * Zo života našej školy * Abovské chodníčky * Duchovné okienko * Pôst – čas merania lásky * Právne rady a informácie * Občan a životné prostredie * Stav kriminality * Kompostovanie * Prehľad štatistických údajov * Šport *

PRIORITY ROZVOJOVÉHO PROGRAMU OBCE VALALIKY NA ROK 2002

V rámci schváleného rozpočtu obce Valaliky boli zároveň určené priority rozvojového rozpočtu na rok 2002. V štvrtom – poslednom roku volebného obdobia 1998–2002 sú plánované nasledovné práce:

* Dokončenie výstavby obecného vodovodu

Na novovybudovaných trasách vodovodu realizovať vodovodné prípojky. Zahájil práce na tretej – poslednej etape výstavby obecného vodovodu.

* Pokračovanie výstavby obecných chodníkov

Dokončiť započatú výstavbu chodníka na Hlavnej ulici v časti Bernátovce smerom na križovatku Hlavná – Kokšovská ulica. Vybudovať chodník na Hlavnej ulici v časti Košťany a to od predajne potravín po hranicu s obcou Geča.

Vybudovať časť chodníka na Kokšovskej ulici okolo štátnej cesty v úseku od autobusovej zástavky pri Pohostinstve u Jakaba po

rodinný dom p. Mitru. Tento úsek štátnej cesty je najväčším zdrojom ohrozenia peších (najmä detí) premávkou vozidiel.

* Dostavba parku prof. Hlaváča

Potrebné je vybudovať fontánu a pamätník prof. Hlaváča

* Výstavba autobusových zastávok

Vybudovať novú zástavku SAD v Košťanoch a dokončiť zástavku pri cintoríne v časti Bernátovce

* Oplotenie cintorína v časti Buzice

Opravu oplotenia započatú v minulom roku ukončiť novým oplotením čelnej strany pozdĺž štátnej cesty.

* Zahájenie výstavby telocvične

Výstavba telocvične pri Základnej škole Valaliky bude zahájená 3. apríla 2002.

* Rekonštrukcia kotolne ZŠ

Po mnohých náročných rokovaniach sa nám konečne podarilo presadiť rekonštrukciu kotolne na tuhé palivo na plyn a získať 3 mil. Sk na túto stavbu.

* Dovybavenie objektu Domu smútku

Ide o inštalovanie ozvučenia, zakúpenie svietnikov, nábytku prípravnej miestnosti a pod.

* Úprava okolia pošty

Pokiaľ budú finančné zdroje uvažuje sa aj s úpravou prestranstva v okolí Pošty jeho spevnením dlažbou.

* Grantový program obce

Pokiaľ záujmové aktívne skupiny občanov prejavia záujem, realizáciou grantového programu (grantový program je bližšie vysvetlený na inom mieste týchto novín) sa rozšíri rozvojový program obce podľa prejaveneho záujmu.

Rozsah prác plánovaný na rok 2002 je značný a náročný na pomocné sily a finančné prostriedky. Jeho naplnenie bude v značnej miere závisieť od počtu pracovníkov na VPP.

Tento bude závisieť od schopností a možností Okresného úradu práce Košice-okolie.

*Ing. Milan Tóth
starosta obce*

Čo je to grantový program obce?

Obecné zastupiteľstvo Valaliky v rámci schvaľovania rozpočtu obce v kapitole „Rozvoj obce“ vyčlenilo osobitnú položku s názvom „grantový program obce“. Ide o vyčlenenie čiastky v sume 100 tis. Sk pre občianske aktivity, združenia občanov, ktorí chcú k zlepšeniu svojich životných podmienok či ku skrášleniu svojho okolia (ide vždy o verejné priestranstvá) prispieť svojou vlastnou aktivitou. Cieľom grantového programu je podnietiť aktivitu miestnych ľudí na zlepšenie či skrášľovanie prostredia našej obce. Mnohé prípady zo Slovenska i zo zahraničia ukazujú, že na základe občianskych aktivít sa dá mnoho urobiť pre celkové zlepšenie prostredia obcí. Okrem toho je na mnohých príkladoch dokázané, že takto dosiah-

(Pokračovanie na str. 3)

VO ŠVINICI HUDACI ZAHRALI

Folkloristi - speváci a speváčky z okresu Košice-okolie a zo štyroch okresov mesta Košice sa už tradične raz za rok schádzajú na súťaži v speve ľudových piesní v obci Svinica. Tentoraz sa stretli 9. februára 2002 už na XXXII. ročníku Dargovskej ruže. Spoločensko-kultúrne podujatie zorganizovali Košické osvetové stredisko (KOS) a obec Svinica. Predstavilo sa na ňom 8 sólistiek a 10 sólistov, 14 ženských a 6 mužských speváckych sku-

(Pokračovanie na str. 5)

Ženská spevácka skupina z Valalíky pod vedením pani Bakšiovej.

Z histórie našej obce

ZVYKY A OBYČAJE

Nie je to tak dávno, čo v našej dedine (jednotlivých častiach) boli rozšírené staré ľudové zvyky a obyčaje, ktoré v súčasnosti už takmer zanikli; pripomeňme si aspoň niektoré:

Priadky

Mládenci a dievčatá sa v zimnom období po večeroch schádzali na priadky tzv. kudzeľnej chyži, ktorú za palivo na celú zimu prenajali obyčajne u nejakej vdovy, alebo u bezdetných starších manželov. Robili sa tu huncútstva, často sa viac šantilo, než priadlo. Ak dievčine spadlo vreteno (často tomu dopomohli mládenci), jeden z mládenčov ho pohotovo zdvihol a za jeho navrátenie požadoval bozk. Mládenci si chvíľu krátili aj tak, že jednému zaviazali oči, ten sa musel zohnúť a ostatní plácali po zadku dovtedy, kým neuhádol, kto ho udrel. Potom ho vystriedal ten, ktorého meno uhádol. Starší rozprávali strašidelné príbehy a rozprávky. Dievky tajne brávali z domu plné vretená, ktoré pri ceste späť strčili do kúdele, aby mať nezbadala, že nič nenapriadli. Neskôr sa stretávali vždy v dome inej dievky.

Fašiangy

Spoločne sa piekli *kreple* (šišky) a prítomní sa zložili na pálené. Potom sa pri muzike hostili a zabávali. Na posledné fašiangy (v utorok pred popolčnou stredou) sa pochovávala basa.

Cez pôst

Dievčatá sa v pôstnom období schádzali pri zvonici v Buziciach, kde sa spoločne modlievali a spievali pôstne piesne.

Napríklad:

*A v nedzeľu poobedze,
hodzeľ Ježiš po koľedze.*

*Jedna dzevka vody ňeše,
čekaj dzevko napijem še.*

*Paňe,paňe, to nečista,
nalečelo smeca, lisa.*

*Dzevko, dzevko, voda čistá,
ale ty pana ňečistá.*

Mládenci stáli obďaleč a rušili ich žartovnými pesničkami (alebo riekankami).

Napríklad:

*Slamka kratka, švečka dluha,
stojí matka v kukurici.*

*Matka šumna, dzevka hlucha,
lame čutky do travniči.*

Smrtná nedeľa

V túto nedeľu dievčatá topili smrtku. Vyrobili ju tak, že vrece vypchali slamou a obliekli do ženských šiat. Potom so smrtkou nesenou na palici išli po dedine a spievali:

*Šmertečko, šmertečko, dze ši prebyvala,
v ulici, v ceplici, nošky umyvala.*

*Navarime varpiva, varpiva,
keď ňebudzeš pic, budzeme ce bic
s troma kyjama.*

*Aju, vaju, dze nam vajca daju,
naj še im kury hovaju,
a dze nam ňedaju, naj jim pozdyhaju.*

Keď došli k potoku, smrtku zapálili a hodili ju do vody.

Zelený štvrtok

Pastieri prechádzali dedinou a vyberali od gazdov slaninu, alebo peniaze. Potom sa išlo na pažiť, kde sa rozložili ohne. Po dedine sa pomocou rôzneho náčinia (staré hrnce, plechy) robil hluk, na pripomenutie udalostí, ktoré sa odohrávali pri zajímaní Pána Ježiša Židmi.

Veľký piatok

V tento deň pastieri vyberali od gazdov langoš (tvarohový koláč z kysnutého cesta), dve koruny, dve vajčka a korytko múky alebo chlieb.

Oblievačka

Na Veľkonočný pondelok začali mládenci oblievať dievčatá už o tretej hodine ráno. Oblievalo sa studničnou vodou (vedrami), dievky bývajúcce blízko potoka boli do neho hodené. Ak sa dievča ukrylo, mládenci naliali vodu do prikleta a niekedy aj zvonku zatarasili vchodové dvere polenami. Stavalo sa, že takúto dievku obľali zapáchajúcou vodou pri ceste do kostola. Za oblievanie dostali langoš a pálenku. Mládenci išli po dedine a bubnovali. Nosiči langošov boli prepásaní slameným povrieslom na spôsob svadobného ručníka. Vrece s langošmi niesli na pleci. Langoše potom vymenili u krčmára za pálené.

Večer sa konal bál. Keď naň prišlo dievča, ktoré sa nedalo obľiať, cigáni na príkaz mládenčov začali hrať „marš“ a dievča muselo bál opustiť.

Tento starý zvyk má pôvod v udalosti po zmŕtvychvstaní P. Ježiša, keď Židia údajne polievali hlúčky žien, ktoré rozširovali túto správu.

Stavanie májov

ozdobený farebnými stuhami sa pripevňovali k stĺpiku bráničky. Čím bol máj vyšší, tým väčšia bola hrdosť dievky, ktorá ho dostala. Máj musel mládenec kúpiť a keďže nie vždy mal naň peniaze, stávalo sa, že ich dostal tajne od mamy dievčaťa, ktorá takto zabezpečila úctu i prestíž svojej dcéry. na turfču nedeľu sa na valale (vonku v strede dediny) tancovalo, obyčajne na boso.

Dožinky

Po skončení žatvy dievčatá s mládencami uvili z najkrajších kláskov obilia dožinkový veniec, ozdobili ho viacerými farebnými stužkami a v sprievode s muzikou a spevom ho zanesli do dvora statkárovi. Pán a pani, ako aj osadenstvo domu, ich očakávali na dvore. Chlapi naučenými vinišami oznamovali ukončenie žatevných prác a želali hospodárovi a jeho rodine všetko najlepšie. domáci pán ich vždy dobre pohostil. Slávnosť sa obyčajne končila až v neskorých nočných hodinách a tancovačkou pri cigánskej muzike. Dožinkový veniec ešte dlho visel v dome hospodára na významnom viditeľnom mieste.

Z knihy:
Anna Tkáčová,
„Valaliky od najstarších
po súčasnosť“

Bohatá plesová sezóna

Tohtoročné fašiangové obdobie bolo v našej obci poznamenané zvýšenou plesovou aktivitou. Valaliky si získavajú meno ako obec, kde sa konajú plesy na vysokej spoločenskej úrovni. Kto chcel mohol sa o tom presvedčiť. Vlastne ani nie každý, pretože aj keď sa konali tri plesy za sebou v rozpätí troch týždňov, vždy bol problém s obstaraním lístkov. Podujatia boli vopred beznádejne vypredané. Prvý bol ples poľovnícky, za ním Prvý reprezentačný ples obcí mikroregiónu Hornád a napokon už tradičný ples Kresťansko-demokratického klubu Valaliky. Z časových dôvodov sa neuskutočnil ďalší - Ples učiteľov okresu Košice-okolie.

Dni obce VALALIKY

Starosta obce na ostatnom zasadnutí obecného zastupiteľstva navrhol usporiadať v tomto roku podujatie s názvom Dni obce Valaliky. Ide o celoobecné športové a kultúrno-spoločenské podujatie do ktorého by boli zapojené: obecný úrad, základná škola, materské školy, športovci, všetky telesá pôsobiace v rámci miestnej kultúry, jednotlivci i široká verejnosť. Obecné zastupiteľstvo tento návrh podporilo. Presný termín usporiadania podujatia i jeho obsah budú zverejnené dodatočne.

POZVÁNKA

Ak Vás činnosť občianskeho združenia a téma opustených detí a ich náhradných rodičov zaujala, prijmite naše pozvanie na MAJÁLES, ktorý chceme zorganizovať v kultúrnom dome Valaliky dňa 25.5.2002 o 19.00 hod. Výťažok z predaja tomboly bude venovaný na podporu činnosti nášho združenia. Zároveň bude vyhlásená dobrovoľná finančná zbierka na zorganizovanie letného pobytu náhradných rodín. Privítame akúkoľvek sponzorskú pomoc obyvateľov našej obce, ale hlavne nás poteší vaša hojná účasť ako morálne podpora našej práce. **ĎAKUJEME!**

Kraželová Mária
predseda OZ Košická vranka

Občianske združenie „Košícká vranka“

Občianske združenie „Košícká vranka“
sídlí vo Valalíkoch

Hlavná 242

predseda a štatutárny zástupca:

Kraželová Mária

t.č. 0907 953 916

V obci Valaliky má od januára t.r. sídlo občianske združenie „Košícká vranka“. Je to mimovládna, nezisková a nepolitická organizácia, ktorá vznikla z Košíckého klubu náhradných rodín. Zastrešuje náhradné rodiny, odborníkov a všetkých, ktorým nie je cudzia myšlienka - pomôcť opusteným deťom dostať sa do rodín, odborná i materiálna pomoc náhradným rodinám ako aj morálne ocenenie kvalít ľudí, ktorí sa rozhodli poskytnúť domov, starostlivosť a lásku deťom, ktoré by inak vyrastali v detskom domove. Spolupracujeme s poslancami NR i rôznymi inštitúciami na zjednodušení a sprehľadnení legislatívneho systému starostlivosti o opustené deti, náhradných formách rodičovstva a sociálnych zákonov. Výrazne sa angažujeme za ochranu práv opusteného dieťaťa, i dieťaťa ako takého. Presadzujeme model „kompletnej rodiny“, hoci aj náhradnej a vrátenie je pôvodného poslania. Žijeme v dobe, keď sa z našich príbytkov vytrácajú morálne a ľudské hodnoty, zvyky, kresťanské tradície, nevieme si prejavovať lásku, nehu, sme k problémom iných ľahostajní, nežičliví... Usporiadaná rodina, tak ako všetko jednoduché, trvale pôsobí neatraktívne, triviálne. Každý sme však strojcom vlastného života a tak ako to, že o lásku sa treba vedieť rozdeliť je pravdou aj to, že všetky deti potrebujú mamu. Sú mamy a MAMY. A o tých s veľkým „M“ vám chceme napísať.

Náhradné mamy, či otcovia majú rôzne dôvody i rôznu motiváciu na to, aby prijali cudzie dieťa za svoje. Chcú pomôcť človeku tým, že mu dajú domov a všetko čo s tým súvisí – istotu, zázemie, budúcnosť. Iní sú z rozličných dôvodov bezdetní a chcú svoj život naplniť starostlivosťou o niekoho malého a bezbranného. Dospelý človek, ktorý nikdy v živote neprišiel do kontaktu s prostredím detského domova, či sa o túto problematiku hlbšie nezaujímal sa len ťažko môže vcítiť do prežívania dieťaťa, ktoré príde na svet nevítané.

Pocit prázdnoty, očakávania, končiaci bolesťou, pocitmi krivdy, obviňovania seba, iných, sveta, života?! Dokedy však bude tým jediným tvorom, ktorý musí vypiť kalich horkosti až do dna! Dokedy budeme my a naša spoločnosť privierať ľahostajne oči a tváriť sa, že je všetko v poriadku? Prečo naše deti nemajú to najzákladnejšie ľudské právo – právo na dôstojný život, detstvo, rodinu?!

Slovenská verejnosť považuje problém opustených detí a ich náhradných rodičov za okrajovú záležitosť. Je pravdou, že nie každý

dokáže v sebe pozbierať toľko sily, nie každý má toľko viery a nádeje, aby dokázal vychovávať cudzie, opustené dieťa. A tí, ktorí to dokázali, zaslúžia si náš obdiv i morálne ocenenie celej spoločnosti.

Mnohí obyvatelia obce ani nevedia, že okrem sídla občianskeho združenia, ktoré pripravuje projekty na podporu náhradnej rodinnej starostlivosti, v obci žijú 2 pestúnске rodiny a v legislatívnej príprave je vytvorenie pestúnскеho zariadenia, kde by našlo domov 3–5 detí z detského domova. Mnoho náhradných rodičov namiesto pochoopenia a pomoci, potýka sa s mnohými úskalia, predsudkami, odsudzovaním okolia, stratou priateľov, nezájmom úradov, inštitúcií... Pomoc nadácií a sponzorov pre takéto rodiny je nulová! Ale verte, ani jedna teta z detského domova, ani tí najväčší sponzori nehradia deťom skutočný domov v náhradnej rodine, keď tá trpezlivo lieči „pustú detskú dušu“, boľavky, začleňuje ich do života, ktorý pred naše vlastné deti je fádny, ale pre tieto deti niečo, čo im ich biologickí rodičia odopreli. Opustené deti nenesú vinu za to, že sa nenarodili do šťastného rodinného prostredia. Sú fiaskom tejto spoločnosti. Výsledkom komplexu skutočností: zlej hospodárskej a sociálnej situácie, enormnej nezamestnanosti, slabej rodinnej politiky, absentujúcej pomoci zlyhávajúcim rodinám, slabej ochrane práv opusteného dieťaťa i dieťaťa ako takého. Je to aj koncepčná, zdĺhavá práca sociálnych úradov, detských domovov. Chýba skutočný záujem umiestniť čo najviac detí do rodín. Tento proces sa z roka na rok spomaľuje a znehľadňuje. Stagnuje zriaďovanie pestúnскеých zariadení, kde by mohli v rodine vyrastať súrodenecké skupiny detí ako aj vytváranie tak vládou proklamovaných profesionálnych náhradných rodín. Vždy to skončí rovnako: nie sú peniaze! Štát musí investovať financie na prevádzku preplnených detských domovov, riaditelia udržiavajú zamestnanosť svojich pracovníkov, sponzori veľkými sumami, ktoré im venujú brzdia proces vyhľadávania a tvorby náhradných rodín. Sponzori podporia veľkými sumami súťaže MISS, športové aktivity, reklamy, neadresné detské domovy, no nie sú ochotní malou sumou, či vecným darom podporiť rodinu, ktorá na seba prevzala obrovské bremeno – výchovu opusteného dieťaťa alebo činnosť takého združenia ako je Košícká vranka.

„Buďte soľou zeme...“

tento citát z Biblie neustratil v tejto dobe na aktuálnosť. Soľ dáva chuť celému jedlu. Je malá, nevýznamná, čo sa týka objemu a farby. A predseda ovplyvní celý charakter toho, čo konzumujeme. Aj naša spoločnosť sa ocitla vo fáze „neslanosti“, skepse, nedôvery v lepšiu budúcnosť. Honba za peniazmi, materiál- nymi vecami je povýšená nad duchovné a morálne hodnoty.

Občianske združenie Košícká vranka je síce ešte nové, malé, ale dúfame, že sa stane soľou, ktorá môže „dochucovať“ svoje okolie, vtlačať charakter spoločnosti v ktorej žijeme. Nie je to jednoduchá ani pohodlná cesta. Ale hľadanie vlastného pohodlia by azda nemuselo tvoriť dominantu nášho života. Preto budeme pripravovať projekty a aktivity pre náhradné rodiny z Košíc, okolia a územia košíckého VÚC. Sme radi, že sme nadviazali korektnú spoluprácu s mnohými osobnosťami verejného života, ktorí dúfam dodajú punc a význam nášmu združeniu. Oficiálne mená ľudí, ktorí si nad nami vzali záštitu spomínať zatiaľ nebudem, nakoľko náš čaká „mediálny krst“, kde budeme prezentovať svoju činnosť. Združenie sa schádza pravidelne každý prvý piatok v mesiaci o pol piatej v kultúrnom stredisku na Mieri. Tu sa stretávame s odborníkmi, organizujeme spoločné oslavy narodenín detí, sponzorsky sme zabezpečili Mikulášsku nádielku, zorganizovali discokarneval, kde si s nami zatancovali aj deti z obvodu, pripravujeme v máji 2. benefičný ples, oslavu MDD spojenú s juniálesom na Aničke, chceme zorganizovať letný pobyt náhradných rodín. Plánov máme viac ako dosť, no všetko závisí od toho ako sa nám podarí osloviť verejnosť a sponzorov.

Všetci máme možnosť porozumieť opusteným deťom a toto porozumenie odovzdať ďalej. A ja svoje zamyslenie ukončím citátom O. Skinnera:

„Výchova je to, čo v človeku zostane, aj keď zabudol, čo sa naučil.“

Kraželová Mária
predseda OZ Košícká vranka

Čo je to grantový program obce?

(Dokončenie z 1. strany)

nuté malé veci znamenajú často veľmi veľkú zmenu. Zároveň sa podstatne zmení vzťah k tomu, čo dokážu sami občania za pomoci samosprávy.

Pravidlá ako požiadať o grant, na aké aktivity sa budú granty poskytovať, na základe akých kritérií sa budú posudzovať a poskytovať granty budú uverejnené na tabuliach miestnych oznamov, v predajniach našej obce, v obecnej knižnici i na Obecnom úrade Valaliky do 15.4.2002.

Tento grantový program nenahrádza rozvojový program obce, ktorý obec po vlastnej línii bude zabezpečovať. Grantový program iba rozšíri oblasť rozvoja obce a v značnej miere na základe aktivity občanov ho urýchli.

Spoločenská kronika obce

NOVÍ OBČANIA

Michaella Čigášová, Buzice, Hlavná 66
Gabriela Bakšiová, Buzice, Čorgovská 16
Dávid Horváth, Buzice, Podlesná 52
Marián Gašpar, Bernátovce, Na Homôlke 13
Viktória Jožková, Bernátovce, Kokšovská 16
Tomáš Bilý Bernátovce, Kokšovská 49
Anton Fečko, Bernátovce, Krížna 19
Karin Lešková, Bernátovce, Krížna 4
Adam Gaži, Bernátovce, Okružná 36
Arpád Gaži, Vsechsvätých, Kostolná 60
Laura Staňová, Vsechsvätých, hlavná 156
Lucia Zubková, Vsechsvätých, Hlavná 113
Petra Zavadská, Vsechsvätých, Hlavná 107
Daniel Zavadský, Vsechsvätých, Hlavná 107

NAVŽDY NÁS OPUSTILI

Jozef Kertesz, 75-ročný
Buzice, Zvoničná 8
Margita Timková
85-ročná, Buzice, Zvoničná 57
Bartolomej Odermarský
64-ročný, Bernátovce, Na Homôlke 30
Mária Kandelbauerová
72-ročná Bernátovce, Podlesná 31
Kristína Gažiová, 41-ročná
Vsechsvätých, Kostolná 60
Anna Eliášová
76-ročná, Vsechsvätých, Hlavná 188
Ondrej Pošivák
76-ročný. Košťany, Abovská 7

*Najstaršou občiankou obce je
pani Margita Timková rod. Lac-
ková, Zvoničná 43, 92-ročná.*

ZO ŽIVOTA NAŠEJ ŠKOLY ROZHODNITE o 1 % z Vami zaplatenej dane

Uchádzame sa o Vašu priazeň:

**Rodičovské združenie
pri Základnej škole
VALALIKY**

IČO: 17319617/675
č.ú.: 0130758549/0900

AKO TO BUDE ZO ZUŠ ?

Základná umelecká škola Valaliky má už viac rokov problém s nevyhovujúcimi priestormi, v ktorých v súčasnosti pôsobí. Objekt je nadmerne zvlhnutý. Ohrozuje zdravie učiteľov a vlhkosť negatívne pôsobí aj na hudobné nástroje. Zvýšená vlhkosť muriva spôsobuje opadávanie omietky vo vnútri i na vonkajšej strane objektu.

Vedenie obce spolu s vedením ZUŠ už dlhšie obdobie sa snaží nájsť vhodné priestory pre umiestnenie školy. Doposiaľ však vždy narazilo na problémy súvisiace s umiestnením v niektorých vytypovaných objektoch. Po prehodnotení viacerých alternatív sa ukazuje, že najpravdepodobnejšie bude ZUŠ premiestnená do dvoch objektov – časť do voľných priestorov v kultúrnom dome a časť do voľných priestorov základnej školy. Nie je to síce ideálne riešenie (prevádzka školy na dvoch miestach) ale zdá sa, že zatiaľ jediné schodné. problém zostáva využitie voľných priestorov v Materskej škole Vsechsvätých. Vzhľadom na nevyhovujúci stav však musí byť ZUŠ Valaliky umiestnená v septembri 2002 už v nových priestoroch. Celkove

(včítane všetkých filiálok v rôznych obciach) má ZUŠ Valaliky viac než 500 žiakov, z toho z Valalík 67.

P o m ô ť m e !

Žiaci našej školy si vypočuli prosbu rodičov, ktorí potrebujú pomoc pre svoju dcéru. Kúpa invalidného vozíka je finančne neúnosná pre ich rodinu. Jedinou podmienkou je, aby žiaci nazbierali čo najviac čiarových kódov zo slovenských výrobkov. Kód začína číslom 858. Rodičia malej Anny ich potrebujú 1 milión. Dúfajme, že spoločnými silami ich nazbierame toľko, aby Anna invalidný vozík dostala čo najskôr.

Fašiangová šiška

Fašiangy, Turice, Veľká noc ide... Aj na našej škole sme ukončili fašiangové obdobie hudbou a tancom. Pre deti bola zorganizovaná diskotéka. Nielen taká obyčajná. Sladká. Je zvykom, že na Fašiangy sa pečú koláče, hlavne šišky. Na nich si pochutnali všetci, ktorí si prišli zatančiť a zasúťažiť. Či to bol tanec s jablčkom, či „papierová kitka“.

Bolo to vydarené podujatie.

Eva Výrostková

ZO ŽIVOTA ŠKOLY

Hurá, je tu karneval!

Prvý polrok šk. roku 2001/2002 sme ukončili tradične karnevalom a diskotékou. Po obdržaní polročných vysvedčení sa deti v maskách hrnuli do kultúrneho domu na svoj karneval. Tak, ako každý rok, aj tohto roku masiek bolo od výmyslu sveta. Rodičia „nesklamali“. Svoje ratolesť vystrojili tak, že ich málokto spoznal. Súťažilo sa o najkrajšiu masku. Porota mala veľmi ťažkú prácu. Bolo odmenených 25 najkrajších masiek. Nezabudlo sa ani na tombolu. Vďaka našim sponzorom boli odmeny bohaté. Ďakujeme všetkým, ktorí naše podujatie finančne podporili.

Eva Výrostková

Valentín 2002

14. februára mali svoj sviatok všetci záľubní a všetci tí, čo majú radi ľudí. Starší žiaci na tento sviatok zorganizovali „Valentínsku diskotéku“. Zároveň, ich šikovné ruky pripravili milé darčeky pre zamilovaných.

Mária Tkáčová

Navštívil nás divadelný súbor ROMATHAN

Dňa 1. marca 2002 sa žiaci našej školy zúčastnili divadelného predstavenia „Lepšie je hodoval ako bojovať“. Touto rozprávkovou hrou sa nám všetkým predstavil divadelný súbor ROMATHAN.

Zber papiera

V zbere papiera okrem mladších žiakov sa pochlapili aj ich starší kamaráti. Najviac papiera nazbierali Ferenc z 9. D tr. – 69 kg a Vasiľová z 8. C – 47 kg.

Súťaž tried vyhrala:

I. 9. D – 109 kg,

II. 8. C – 90 kg

III. 5. C – 81 kg.

VO ŠVINICI HUDACI ZAHRALI

(Dokončenie z 1. str.)

pín. Diváci tleskali 210 účinkujúcim. Súťažiacich sprevádzala ľudová hudba (LH) Železiar. Program moderovala Zuzana Bobriková. Výkony folkloristov hodnotila porota pod vedením Angely Vargicovej.

Najskôr sa predstavili ženské a mužské spevácke skupiny (ŽSS a MSS) v tomto poradí: ŽSS „Odvážne ženy z Vyšnej Myšle“, ŽSS pod vedením M. Bakšiovej z Valalík, MSS „Budimírčan“ z Budimíra, ŽSS zo Svinice, ŽSS Belanka – ml. z Košickej Belej, MSS z Trsteného pri Hornáde, ŽSS „Budimírčanka“ z Budimíra, ŽSS pod vedením M. Papcunovej z Valalík, MSS z Košickej Belej, ŽSS zo Slančíka, ŽSS „Živena“ z Moldavy nad Bodvou, MSS z Kokšova-Bakše, ŽSS „Krasňanka“ z Krásnej nad Hornádom, ŽSS zo Skároša, MSS z Družstevnej pri Hornáde, ŽSS „Jarabinka“ z Trsteného pri Hornáde, ŽSS „Beľanka“ – st. z Košickej Belej, MSS „Košický špiváci“ z Košíc, ŽSS „Karička“ z Družstevnej pri Hornáde a FSS „Čerešeň“ z Nižnej Kamenice.

V druhej časti programu striedavo spievali sólisti a sólistky: Vincent Vasiľ z Rozhanoviec, Anna Eliášová z Valalík, Vincent Čigáš zo Svinice, Jamila Daňková z Košíc, Vincet Marcin z Čakanoviec, Helena Sokoliová a Ján Dolný z Budimíra, Irena Dolgošová zo Slančíka, Maroš Sekeľ a Slávka Ferková z Nižnej Kamenice, Ondrej Hlubeň a Petra Dakajová z Družstevnej pri Hornáde, Ludovít Veréb a Paulína Kassaiová z Trsteného pri Hornáde, Peter Tomko z Košíc, Marta Stieberová z Bidoviec, Peter Kentoš a Miroslav Soták z Košíc.

Na súťaži sa zúčastňuje stále viac spevákov z Košíc, preto porota diferencovala účastníkov z krajského mesta a z okolia.

Prvenstvo zo ŽSS patrí „Beľanke“ – staršej skupine z Košickej Belej. Dve druhé miesta so vypsievali „Budimírčanka“ z Budimíra a „Krasňanka“ z Košíc – Krásnej pri Hornáde. Aj tretie miesto získali dve skupiny a to: „Čerešeň“ z Nižnej Kamenice a ŽSS z Valalík pod vedením M. Bakšiovej. Riaditeľka KOS PhDr. Mária Kubáková udelila mimoriadnu cenu ŽSS zo Svinice.

Vzhľadom na vyrovnanosť výkonov MSS porota udelila dve prvé miesta, a to: „Košickým špivakom“ a MSS z Košickej Belej. Druhé miesto patrí MSS z Družstevnej pri Hornáde. Tretia skončila MSS z Trsteného pri Hornáde.

V súťaži sólistiek speváčok zvíťazila Paulína Kassaiová z Trsteného pri Hornáde. Na

druhom mieste skončili Marta Stieberová z Bidoviec a Irena Dolgošová zo Slančíka. Tretie miesto porota udelila Slávke Ferkovej z Nižnej Kamenice a Jarmile Daňkovej z Košíc. Cenu Okresnej organizácie Únie žien Slovenska Košice-okolie získala Petra Dakajová z Družstevnej pri Hornáde.

Zo sólistov boli najlepší Ludovít Veréb z Trsteného pri Hornáde a Miroslav Soták z Košíc. Druhí skončili Maroš Sekeľ z Nižnej Kamenice a Peter Kentoš z Košíc. Na treťom mieste sa umiestnili Ondrej Hlubeň z Družstevnej pri Hornáde a Peter Tomko z Košíc. Starosta Svinice Ing. Lubomír Šimko udelil mimoriadnu cenu Vincentovi Čigášovi zo Svinice.

Celé podujatie sa skončilo piesňou „Vo Švinici hudaci zahrali“, ktorú si zaspievali všetci účinkujúci sprevádzaní LH Železiar.

– „Som veľmi spokojná s tohoročnou Dargovskou ružou, pretože ju organizátori v porovnaní s predchádzajúcimi ročníkmi zvládli na oveľa vyššej úrovni. Aj napriek tomu, že teraz súťažilo viac folkloristov, ako predtým. Objavili sa celkom nové tváre, najviac medzi MSS „Košický špiváci“. Keby som bola v porote mala by som veľký problém určiť víťaza spomedzi mužov, keďže viacerí podali veľmi dobré výkony.

Súťaž sa ubera správny smerom, čo je pozitívnym signálom pre účinkujúcich, organizátorov i divákov, ktorí o ňu majú stále veľký záujem“, hodnotila PhDr. Marta Čideřová, pracovníčka odboru kultúry Krajského úradu v Košiciach.

„V okolí Košíc, ale i v samotnom krajskom meste je čoraz väčší záujem o interpretáciu ľudových piesní, čoho dôkazom bolo aj toto podujatie. Cením si to, že súťažiaci prichádzajú s málo známymi piesňami, ktoré sami vyhľadávajú vo svojich obciach a mestách.

Som rada, že organizovaním takýchto podujatí naša inštitúcia prispieva k rozvoju ľudových tradícií“, povedala riaditeľka KOS PhDr. Mária Kubáková.

Ženská spevácka skupina Valalíky pod vedením pani Papcunovej

Veselie pri speve pani Eliášovej.

Abovské chodníčky – kniha, ktorá nám otvára oči

Krst knihy – Stanka, Sylvia a Laura.

Spolupráca starostov obcí mikroregiónu Hornád s mimovládnu organizáciou SOS-NA trvá už takmer 6 rokov. O mnohých spoločných aktivitách MR HORNÁD a OZ SOSNA sme čitateľskú verejnosť v našich novinách viackrát informovali. Pripomenieme niektoré z nich: vybudovanie náučného chodníka pre rodinnú a školskú turistiku na trase Nižná Myšľa – Skároš – Ždaňa, prieskum znečistenia spodných vôd v oblasti mikroregiónu, odber vzoriek materského mlieka pre zistenie prítomnosti dioxínov, prieskum dopravného zaťaženia na štátnej ceste Košice-Valaliky-Čaňa-Ždaňa, vplyv hlučnosti prevádzky firmy Betox na obyvateľov časti obce Čaňa, spoločná demonštrácia proti nečinnosti pri rekonštrukcii Spafovne Košice, zriadenie informačného a poradenského centra mikroregiónu vo Valalikoch, zriadenie Komunikačného centra Vidiecke-

ho parlamentu vo Valalikoch, vypracovanie štúdie rozvoja mikroregiónu Hornád, spolupráca na programe Lokálna agenda (LA) 21, spoločná maďarsko-slovenská výstava, usporiadanie Dňa mikroregiónu Hornád, začínajúca spolupráca na spoločnom medzinárodnom projekte pre vybudovanie cyklotrasy Satorajuhely-Holloháza-Skároš-Košice a pod.

V piatok 1. marca 2002 sa konala v hoteli Centrum milá slávnosť – krst knihy Abovské chodníčky, ktorej autormi sú Štefan Szabo, Silvia Szaboová a Jozef Šuchta z občianskeho združenia (OZ) Sosna.

So starostami.

Cieľom tejto publikácie bolo odhaliť krásy a hodnoty Horného Abova, vymedzeného územím obcí mikroregiónu Hornád. Tento zá-

mer sa autorom v plnej miere podaril. Pre nás, obyvateľov mikroregiónu Hornád je to veľmi pekný a milý dar. Starosta obce Valaliky a predseda mikroregiónu Hornád Ing. Milan Tóth ocenil význam publikácie v tom, že táto publikácia „otvára našim ľuďom oči“. Väčšina z nás, žijúc každodennými problémami si neuvedomujeme, či skôr nevnímame dostatočne prostredie v ktorom žijeme. Mnohí z nás poznáme iné kúty Slovenska, mnohé cudzie krajiny. Pritom sa stáva, že nepoznáme krásu lúky a prírody, ktorá nás doma bezprostredne obklopuje. Po prečítaní tejto knižky zrazu zisťujeme, že aj my máme peknú prírodu, pozoruhodnosti a pozoruhodných ľudí, máme bohatú históriu a bohatú miestnu kultúru. V tomto zmysle nám mnohým pomôže uvedená publikácia otvoriť oči. A nielen to. Tým, ktorí si ju prečítajú určite prispeje k povzdvihnutiu sebavedomia a pocitu hrdosti na náš kraj, región, v ktorom žijeme.

Uvedená publikácia je k dispozícii na požiadanie v obecnej knižnici, v INFO-centre Valaliky (kde je aj mnoho ďalších zaujímavých publikácií o území Horného Abova najmä z pohľadu prírody a životného prostredia ale aj iné) Okrem toho je v predaji v stánku PNS vo Všetšsvätých, v stánku PNS v Buziciach, v pekární FROM v časti Buzice aj na Obecnom úrade Valaliky (v knižnici).

My traja s knihou.

Trstenskú folklórnu skupinu.

(Foto: Slavomír Szabo)

DUCHOVNÉ OKIENKO

V našej farnosti máme mladého pána kaplána Mgr. Olivera Székelyho Je u nás od roku 1998. Za túto dobu si získal sympatie mladých ľudí. Rozhodli sme sa, že ho pred Veľkou nocou trochu „vyspovedáme“. Zaujímalo nás, ako si po odstupe niekoľkých rokov spomína na tieto sviatky.

1. Aké spomienky vo Vás vyvoláva sviatok Veľká noc?

Sú to spomienky veľmi milé. Rád na to spomínam. Ako dieťa som pomáhal pri maľovaní vajičok spolu s bratmi. Boli to ukážkové „umelecké diela“. Niekoľko večerov sme takto strávili v predveľkonočnej atmosfére príprav na najväčšie sviatky kresťanstva. Samozrejme s ockom sme údili šunky klobásy (predtým sme zabili vlastne vychované prasiatko, aj ja som ho sem tam krmil a čistil chliev) a v dome mojej babky som sa prizeral na pečenie veľkonočných baránkov. Veľkú radosť som mal aj zo svätenia jedál lebo ako miništrant som nakukoval do každého košíka. Viete si predstaviť? Tolko klobás, šuniek, vajičok...! Oči chceli všetko zjesť. Ako malý chlapec som nemal rád tie dlhé Veľkonočné obrady v kostole, ale s pribúdajúcimi rokmi sa to zmenilo. Obrady sú plné symboliky a veľkého tajomstva smrti a zmŕtvychvstania nášho Pána. Teraz ich slávim ako kňaz spolu s vami, veriacimi.

2. Chodili ste ako malý chlapec oblievať a šibať? Čo ste si najčastejšie „vyšibali“?

Samozrejme ako každý chlapec aj ja som sa tešil na oblievačku. Odmenou boli sladkosti a niekoľko drobných koruniek. Ja som nešibal korbáčom, ale ako partia chlapcov sme mali vedierka alebo vedrá a taktiež parfumu.

3. Kedy Vás to prestalo baviť?

Neprestalo ma to baviť. Každý rok na Veľkonočný pondelok sa o tom môžu presvedčiť všetky babky, ženy a dievčatá. Aj tento rok. Už sa teším!

4. Ktoré z veľkonočných jedál vám najviac chutí?

Pán farár by vám o mne povedal: „Kaplán zje aj kliniec“. Je to pravda. Zjem všetko. Nevyberám. Z veľkonočných jedál mám najradšej šťavnatú šunku a hrudku. Dúfam, že viete, čo to je.

5. U nás je typickým veľkonočným jedlom „sirek“. Viete vôbec, čo to je? Robili ho aj vaša mama?

„Sirek“ sa u nás nerobil. myslím, že je urobený z pomletého mäsa a vajičok a to všetko je zapečené v rúre. Už som ho jedol a je to veľmi chutné a dobré.

6. Ako vyzeral u Vás Veľkonočný pondelok?

Skoro ráno sme s bratmi oblievali našu mamku, samozrejme s vodou, potom našu sestru, ktorá ešte chrápala v posteli (niekedy sa aj zamkla v izbe, ale svojmu osudu sa ne-

vyhla) a nakoniec aj našu milú a dobrú babku. Ona sa najviac tomu tešila. O ôsmej sme boli na sv. omši. V kostole bolo preplnené, bolo tam veľa chlapov a chlapcov (vo vrecákach mali voňavky a striekačky). Po skončení sme s partiou chlapcov išli oblievať naše dievčatá zo speváckeho zboru, ktoré sa na to veľmi „tešili“. Tie najkrajšie, najpáčiivejšie, najoblúbenejšie sme poriadne vykúpali vo vlastnej vani. Po „práci“ nás pohostili a takto prešiel celý deň.

7. Jar je jedno z najkrajších ročných období. Nájdete si čas na vychádzku do prírody?

Doma sme hrávali futbal. Členovia speváckeho zboru sme spoločne chodili na výlety do lesa, kde sme opekali slaninu a hrali hry. V seminári som rád behával. Tu vo Valalíkoch idem sem tam na bicykli do Skároša (bol som na hranici) a občas si zabehnem po poľnej ceste smerom k „rádiu“.

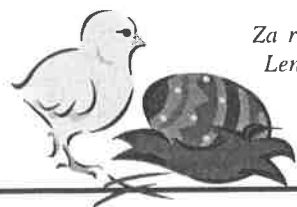
8. Myslíte si, že odpoveď na ďalšiu otázku bude zaujímať všetkých mladých. Viete teraz povedať ako dlho budete pôsobiť ako kaplán na našej fare?

Pán Ježiš o konci sveta povedal „Nikto nevie, kedy príde Syn človeka“ A preto aj o svojom odchode hovorím: „Neviem, kedy príde...“ Ale už som tu veľmi dlho, inde sa kapláni menia každý rok alebo dva roky. No uvidíme, ako veľmi sa modlíte.

9. Čo chcete odkázať na záver našim mladým ľuďom?

Jedno moje známe heslo znie: „Buď dobrý“. Vo Svätom písme Ježiš povedal, že iba Boh je dobrý. My, ľudia, by sme sa mu mali podobať. Ak ktorémukoľvek mladému chlapcovi a dievčaťu prízvukujem toto moje heslo, znamená to, aby sa čo najviac podobal Bohu, ktorý sa zjavil v Ježišovi Kristovi. Má sa usilovať čo najviac byť ako Kristus. Nebáť sa byť láskavý, odpúšťajúci, modliaci, pomáhajúci, robiac každý deň dobrý skutok blížnemu a uvedomiť si, že Ježiš chce tvoje šťastie, radosť a veselosť.

Prajem všetkým mladým, aby boli dobrí a aby svoju mladosť nepremrhali, nedali si ju zašpiniť zlom – hriechom. Uvedomte si, že aj svoju mladosť máte od Boha. Preto zostaňte Bohu verní aj v čase puberty, dospievania a recesie. Buďte dobrí ako Ježiš!

Za rozhovor ďakuje Lenka a Dominika

Pôst – čas merania lásky

Čas pôstu. Čas zamyslenia sa nad sebou, svojím vzťahom k Bohu a k ľuďom. Čas obety a zriekania sa. Pozeráme a sprítomňujeme si utrpenie a smrť Pána Ježiša. Vyjadrujeme svoju lásku k Nemu a to rozličným spôsobom (pomocou iným, pozornosťou, odpustením, návštevou chorých...).

Aj naša mládež chcela ukázať i navonok, že má rada Pána Ježiša. Ako? Tým, že si museli chlapi a dievčatá niečo príjemné odrieknuť (možno vypnúť televízor, počítačové hry...) a donútiť sa ísť na nácvik krížovej cesty. A oplátilo sa! Ich ochota a obeta bola odmenená. Pod vedením našich rehoľných sestričiek priblížili v nedeľu 17. marca, ľuďom našej farnosti utrpenie Pána Ježiša na jeho krížovej ceste. Svojím oblečením a prežívaním svojej úlohy nás „vtiahli“ do udalostí spred dvetisíc rokov.

Ochotní a obetaví chlapi a dievčatá: súrodenci Lenka, Vlado a Tomáš Hudy, súrodenci Marek, Vlado a Martin Výrostko, súrodenci Peťo a Paľko Jakab, súrodenci Miško a Ferko Horváth, Tomáš Vindt, Peťo Gaži, Paľko Kacvinský, Mária Hegeďušová, Martina Lešková, Lucia Lešková, Katka Jakabová, Monika Onoferová, Miro Rákoci, Jozef Vavrek, Martin Belí.

Duchovne obohatili iných, ale i oni sami boli obohatení. Cítili radosť z námahy, pretože **radosť rozdávaním rastie.**

Sr. Mária Anna SSps

Ako postupovať pri zistení porúch na verejnom osvetlení a miestnom rozhlase

Občania, ktorí zistia poruchy na verejnom osvetlení i miestnom rozhlase v záujme čo najrýchlejšieho odstránenia môžu tieto poruchy nahlásiť osobne alebo aj telefonicky na obecný úrad, ktorý zariadi vykonanie opravy.

Zároveň prosíme občanov aj o určitú mieru tolerantnosti ohľadom rýchlosti odstránenia ponuky vzhľadom na ich početný výskyt a postupnosť ich odstraňovania.

Dôležitá zmena – už bez kolkov

V súvislosti s prechodom kompetencií zo štátnej správy na samosprávy obcí od 1.1.2002 prešla kompetencia matričnej agendy, overovanie podpisov a osvedčovanie listín na obec. Zásadná zmena sa týka spôsobu platenia za tieto úkony. Podľa nového zákona sa za tieto úkony neplatí kolkami ale v hotovosti priamo na obecnom úrade. Pre občana to znamená, že mu odpadne starosť s obstarávaním kolkov.

Naše nové právomoci a kompetencie

Prechod kompetencií zo štátnej správy na orgány samosprávy t.j. vyššie územné celky a obce sa uskutočňuje postupne podľa časového harmonogramu. Od 1.1.2002 prešli na obec práva a povinnosti vyplývajúce z niektorých ustanovení zákona č.287/1994 Z.z. o ochrane prírody a krajiny.

Od 1. januára obec vykonáva v prvom stupni štátnu správu vo veciach ochrany drevín. Súhlas na výrub stromov sa vyžaduje u stromov, ktorých obvod kmeňa vo výške 130 cm od zeme je viac ako 50 cm a u krovitých porastov s výmerou nad 10 m². Obec môže v súhlase na výrub takýchto stromov uložiť žiadateľovi, aby uskutočnil primeranú náhradnú výsadbu. Ak žiadateľ nevlastní lokality, obec vedie evidenciu pozemkov, ktoré sú určené na takúto náhradnú výsadbu stromov.

Obecný úrad pred rokmi žiadal o výrub topoľov na ihrisku a cintorínoch vo Všechných a Bernátovce. Vtedajší orgán ochrany prírody – odbor životného prostredia OÚ obce uložil výsadbu nových stromov, ktoré sme vysadili na cintorínoch v Buziciach a hlavne v Bernátovciach.

Predmetný zákon o ochrane prírody a krajiny ustanovuje aj ďalšie činnosti na ktoré sa vyžaduje súhlas obce. Bez súhlasu sa napr. nesmú umiestňovať skládky hnojív a oplodňovať pozemky mimo zastavaného územia, zaspodovať a odvodňovať močiare, mokrade a iné pozemky, organizovať masové športové, rekreačné a iné spoločenské akcie mimo zástavby obcí a rekreačných areálov, vypalovať trávnaté porasty a iné. Na všetky tieto činnosti sa vyžaduje súhlas obce.

Všetky horeuvedené informácie platia pre obec Valaliky, kde platí prvý stupeň ochrany ako všeobecná ochrana. V chránených územiach a ochranných pásmach platí iný režim.

Obec môže uložiť pokutu právnickým osobám od 100 000 do 500 000 a fyzickým osobám od 5 000 do 20 000,- Sk podľa druhu protiprávneho konania, ktoré je v zákone prísne vymedzené.

Starší spoluobčania si iste spomínajú na množstvo stromov a veľké záhrady v našej obci.

Žiaden zákon na ochranu prírody neplatil ale ľudia si uvedomovali dôležitosť stromov a živej prírody vôbec. Dnes nám stromy vadia, hlavne lístie v jeseni a mnohí z nás by zrejme najradšej videli okolo seba len úhladné zabetonované plochy.

Ing. Štefan Petřík

UPOZORNENIE

Podľa zákona.317/92 Zb. v znení neskorších predpisov musí každý vlastník nehnuteľnosti podať daňové priznanie ak v roku 2001 nastala nejaká zmena vo vlastníctve (kúpa, predaj pozemku, ornej pôdy, výstavba garáže, drobnej stavby, nadstavba rodinného domu, bolo vydané stavebné povolenie a pod.). Všetky tieto zmeny mali byť priznané do 30. januára.

V minulom roku bolo priznaných 1453 daňových priznaní od fyzických osôb a 17 daňových priznaní od právnických osôb. Nedoplatky na dani z nehnuteľnosti sú vo výške 137 321,-Sk (z toho právnické osoby 87 411,- Sk a fyzické osoby 49 910,- Sk). Tieto nedoplatky sa v priebehu roka 2002 znižujú (dá sa zároveň na plat, dôchodok alebo sami neplatiči si svoju povinnosť splniť). Upozorňujeme občanov, že daň z nehnuteľnosti za rok 2002 má byť zaplatená do **31. marca**.

V minulom čísle nášho časopisu sme uviedli nesprávne tel. číslo mobilu p. Uvegešovej Márie – pohrebne služby, Košťany. Správne číslo je 0907 301 322. Všetkým sa za omyl ospravedlňujeme.

KOMU POUKÁŽEME 1 % Z DANE

Každému zamestnancovi zráža zamestnávateľ z hrubej mzdy daň, ktorú odvádza daňovému úradu. Tieto peniaze sú potom príjmom štátneho rozpočtu a štát ich minie podľa vlastného uváženia, resp. ako je schválený rozpočet. Od nového roku máme možnosť ovplyvniť, kam bude smerovať 1 % z tejto dane. Ináč povedané, my platitelia dane rozhodneme ako bude naložené s každou stou korunou, ktorú nám štát zoberie.

Na území našej obce sú dva subjekty, ktoré splnili podmienky na to, aby prijímať to jedno percento. Sú to **Stolnotenisový oddiel Valaliky a Združenie rodičov pri ZŠ Valaliky**. Škoda, že aj iné subjekty, ktoré v obci máme túto možnosť nevyužili. Teraz záleží len na nás, komu sumu z našej dane poukážeme. Najhoršie rozhodnutie by bolo nepodať vyhlásenie o poukázaní sumy a nechať pepadnúť možnosť voľby. Potrebné informácie a tlačivá môžete dostať na obecnom úrade. Postup je veľmi jednoduchý. Tlačivo: „Vyhlásenie o poukázaní sumy...“ si dáte potvrdiť u svojho zamestnávateľa, kde potvrdí výšku odvedenej danej v roku 2001. Toto potvrdenie aj s uvedením subjektu, ktorému chcete 1 % poukázať zanesiete na Daňový úrad Košice-okolie na Južnej Triade alebo na Obecný úrad Valaliky. Dôležité je vedieť, že podaním vyhlásenia o poukázaní 1 % zaplatenej dane oprávnenej osobe sa nám daň ani neznižuje ani nezvyšuje. To 1 % bude poukázané z dane, ktorú sme už zaplatili v minulom roku. Takže šťastné rozhodnutie.

TERMÍNY zberu separovaného odpadu

- 11. – 12. apríl
- 16. – 17. máj
- 13. – 14. jún
- 18. – 19. júl
- 15. – 16. august
- 12. – 13. september
- 17. – 18. október
- 14. – 15. november
- 12. – 13. december

Mrzí nás že....

ešte sme ani poriadne neukončili úplne nové oplatenie cintorína v časti Bernátovce a už nachádzame stopy po vandalskom zaobchádzaní. Ktosi, kto sa chcel dostať na cintorín, neráčil ísť cez niektorú z troch brán ale „musel“ ísť priamo cez nové oplatenie tak, že ho zošliapol a natrvalo znehodnotil. Je dotýčný teraz už spokojný, keď už aj nové vyzerá ako staré?

OBČAN A ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Tuhé odpady, tekuté odpady, odpadky – problém náš každodenný

Problém odpadov je jedným z najväčších problémov ľudskej spoločnosti vôbec. Týka sa v plnom rozsahu aj Slovenska a týka sa v plnom rozsahu aj našej obce.

Nový zákon zásadným spôsobom rieši filozofiu zaobchádzania s odpadom, keď prenáša plnú zodpovednosť na občana ako pôvodcu odpadov.

Všeobecne záväzným nariadením (VZN) obce Valaliky č. 2/2001 boli stanovené podmienky nakladania s odpadom na území našej obce v súlade s citovaným zákonom o odpadoch.

Z hľadiska občana vyplýva z tohto zákona a VZN povinnosť vlastniť zbernú nádobu na odpad, podriaďiť sa zavedenému organizovanému zberu v obci a platiť povinne miestny poplatok za zber, odvoz a likvidáciu odpadu. Poplatok je stanovený vo výške **150,- Sk/osobu/rok**. Pri väčšom počte členov domácnosti (bez ohľadu na vek) ako 4, za piateho a ďalšieho občana je poplatok stanovený vo výške **80,- Sk/občana/rok**. Obdobne sú v prílohe VZN stanovené poplatky pre organizácie a podnikateľské subjekty.

Z hľadiska obce vyplýva povinnosť zbierať, odvážať a likvidovať komunálny odpad od občanov a organizácií a podnikateľských subjektov a to bez ohľadu na jeho množstvo, pretože množstvo odpadu je zohľadnené vo výške miestneho poplatku za odpady. Je dôležité vedieť, že obec môže finančné prostriedky vyzbierané od občanov použiť len na úhradu nákladov spojených so zberom, odvozom a likvidáciou odpadu.

V rámci vyššie uvedených povinností obec je povinná likvidovať:

- triedený zber odpadu 1x mesačne
- ostatný (netriedený) odpad 2x mesačne
- „drobný stavebný odpad“ minimálne 2x ročne
- veľkoobjemový (nadrozmerný) odpad minimálne 2x ročne
- nebezpečný odpad 2x ročne

Všetky tieto služby sú zahrnuté v poplatku vyberanom za odpad.

Z vyššie uvedeného vyplývajú nasledovné závery:

1. Každý je povinný platiť za odpad
2. Obec je povinná každému zabezpečiť zber a likvidáciu komunálneho odpadu bez ohľadu na jeho množstvo
3. Miestny poplatok za odpad má charakter dane, preto je vymožitelný rovnako ako daň, v krajnom prípade až exekúciou na majetok
4. V zmysle vyššie uvedeného niet žiadneho dôvodu vyvážať odpad na tzv. čierne skládky v okolí obce.

Preto očakávame, že aj tí jednotlivci, ktorí napriek tomu, že obec na svoje náklady dala v minulom roku zlikvidovať čierne skládky, dnes si myslia, že sa vyhnú plateniu za odpad pochopia, že tadiaľ cesta k verejnému poriadku nevedie. Niet dôvodu pre zakladanie čiernych skládok.

Tekutý odpad zo žúmp

Zo strany podniku AGRO Valaliky a.s. bol obecný úrad písomne upozornený na zistený nedovolený spôsob likvidácie odpadu zo žúmp jeho vypúšťaním na poľnohospodárske pozemky v správe AGRO Valaliky a.s. Odpad zo žúmp musí byť v zmysle zákona likvidovaný na čistiarňu odpadových vôd (ČOV).

Je preto v záujme samotných občanov, aby sa v prípade kontroly mohli preukázať okrem faktúry za odpad aj tzv. „sprievodným listom“, tj. dokladom o likvidácii tekutého odpadu na ČOV.

Osobitne odsúdenia hodný je spôsob niektorých domácností, ktoré likvidujú odpad zo žúmp alebo od hospodárskych zvierat jeho vypúšťaním do miestneho potoka. Je to bezohľadnosť a egoistický prístup, ktorým sa znečisťuje vodný tok, zabíja sa v potoku akýkoľvek biologický život a znepríjemňuje život ostatným občanom. Je to snád najhorší prejav nekultúrnosti. Preto je potrebné zo strany tých občanov, ktorým nie je ľahostajný stav životného prostredia v obci aby takéto spôsoby zaobchádzania s tekutým odpadom nahlásili na obecný úrad.

Odpadky vo forme rôznych odhodnených obalov od sladkostí, plastové fľaše, igelitové sáčky, cestovné lístky a podobne je našim dlhoročným problémom či skôr zlovykom.

Mnohí sa takýchto odpadkov zbavujeme zrejme úplne podvedome kdekoľvek na ulici, v parku, na autobusových zastávkach, či bezprostredne v okolí našich predajní. Napriek častému upozorňovaniu zo strany obecného úradu na tento problém tu nedochádza k žiadnej náprave, skôr naopak. Denno denne sú vyčlenení 2 pracovníci aby zbierali voľne pohodené odpadky v obci, avšak nestačia zbierať. Vieme si predstaviť, že by sme povedzme dva týždne nezberali odpadky po našich uliciach?

To sú rezervy nás všetkých, predovšetkým vo výchove seba samých ale najmä našej mládeže. Je to úloha pre rodičov i školy – výchova k úcte verejnému poriadku a k životnému prostrediu, ktoré si vytvárame v značnej miere my občania sami.

STAV KRIMINALITY

v jednotlivých obciach
v služobnom obvode OO
PZ Čaňa za obdobie od
1.1.2001 do 31.12.2001

Obec	Trestné činy		
	majetkové	násilné	iné
Čaňa	18	21	21
Geča	9	8	6
Valaliky	12	9	18
Kokšov-Bakša	10	3	0
Ždaňa	7	8	5
Skároš	4	0	2
Trstené p/H.	3	4	2
Nižná Myšľa	10	0	9
Gyňov	0	1	1
Haniska	12	6	7
Sokolany	2	1	0
Bočiar	0	0	0
Belža	0	0	1
Seňa	7	4	7
Kechneč	4	4	5
Milhošť	0	2	0

Za sledované obdobie tunajšie OO PZ znamenalo celkový nápad trestných činov v počte 258. Celková objasnenosť trestných činov za rok 2001 dosiahla úroveň 61,85 %, kde z celkového nápadu trestná činnosť násilného charakteru dosiahla úroveň objasňovania 91,49 %, trestná činnosť mravnostného charakteru dosiahla úroveň objasňovania na 100 %, majetková na 30,56 % a ekonomická trestná činnosť 64,71 %. V priebehu roka 2001 bola v služobnom obvode OO PZ Čaňa spáchaná 1 lúpež, 1 znásilnenie, k trestnému činu vraždy nedošlo. Najväčší nápad trestnej činnosti bol zaznamenaný v obciach s najväčšou populáciou a to hlavne v Čani, Valalikoch, Geči, Haniske, Seni a Ždani.

V priebehu roka 2001 bol štatisticky sledovaný aj nápad a objasnenosť priestupkov, ktorých tunajšie OO PZ za sledované obdobie eviduje v počte 338. Z tohto počtu značne prevažujú priestupky majetkového charakteru rôzneho druhu, kde ich bolo zaznamenaných celkom 209. Nasledujú priestupky na úseku občianskeho spolunažívania v počte 90 a priestupky na úseku bezpečnosti a plynulosti v cestnej premávke v počte 29 (medzi tieto patrili zistenia požitia alkoholických nápojov pred a počas jazdy a dopravné nehody realizované tunajšou súčasťou). Celková objasnenosť priestupkov za rok 2001 predstavovala 43,49 %. Medzi priestupky, ktoré nie sú štatisticky vykazované, patria aj priestupky na úseku BCP, ktoré sú riešené na mieste v blokovom konaní, ktorých bolo za rok 2001 celkom zistených a týmto spôsobom aj riešených 461.

Zdroj: oznámenie OO PZ Čaňa zo dňa 17.1.2002

Kompostovanie

Ako začať

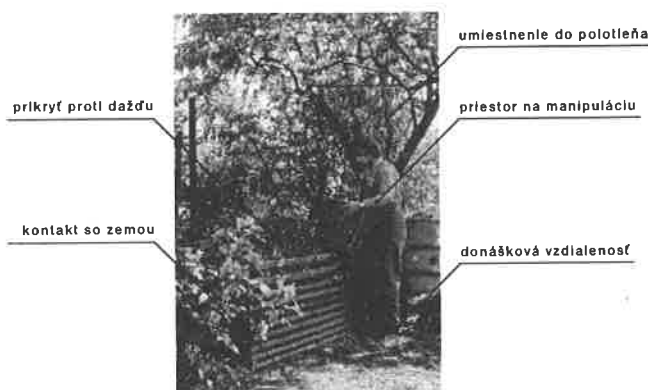

Viete že, 35–40% obsahu smetných nádob predstavujú kompostovateľné zložky, ktoré zbytočne končia na skládkach a v spaľovni? Pritom existuje zaručený spôsob, ako tento bioodpad – surovinu využiť v prospech človeka i prírody. Je ním **kompostovanie**.

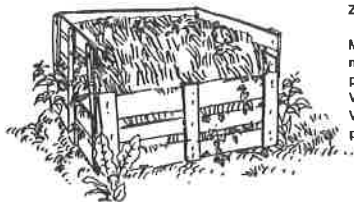
Ako si založiť kompostovisko?

Pri zakladaní domáceho kompostoviska doporučujeme dodržiavať tieto zásady:

- **kontakt so zemou**, umožníte tým prístup pôdnym organizmom, ktoré pomáhajú pri rozklade bioodpadu,
- **donášková vzdialenosť** – nemala by byť príliš veľká,
- okolo kompostoviska by mal byť dostatočný **priestor na manipuláciu**,
- **umiestnenie do polotieňa** (pod stromy, k živému plotu),
- možnosť **prikryť proti dažďu** (strieška, celta).

Typy kompostovísk:

ZÁSOBNÍKY

Môžu byť z rôzneho materiálu (drevo, plasty, pleťivo, kov, kameň). Veľkosť je ľubovoľná. Výška by však nemala presiahnuť 1–1,5 m.

HROBLA

Ak máme dostatok miesta, materiál navrstvíme na kope. Šírka môže byť 1,5–5 m. Výška najviac 1–1,5 m.

Suroviny do kompostu

Suroviny **vhodné** do kompostu: zvyšky rastlín, buriny, kvety, zemiakové šupky, listie, pokosená tráva, rozdrvené drevo, piliny, hobliny, kuchynský odpad (káva, škrupiny, šupky, kôstky, zvyšky jedál), zemina z kvetov, trus a podstielka drobných zvierat (okrem psích a mačacích), exkrementy hosp. zvierat (obmedzené množstvo), slama a iné pozberové zvyšky, popol z dreva, novinový papier, kartón, kôra stromov, handry z prírodných tkanín.

Do kompostu **nepatrí**: lieky a liečivá, kovy, plasty, textil, sklo, farby, staré oleje, batérie, chemické prostriedky, obsah vrecka z vysávača, zvieracie kosti a mäso, mliečne výrobky, rastliny s vysokým obsahom pesticídov.

Správne založený kompost nezapácha.

www.abov.host.sk

SOSNA
PROSTRIEDKY NA ZEMĽE

Pražská 2, Košice 040 11
tel.: 055/644 51 24
www.changenet.sk/sosna

Kompostovanie

Na čo nezabudnúť

Proces kompostovania

Kompostovanie je *riadený mikrobiálny rozklad*, výsledkom ktorého je hmota – **kompost, plyny – CO₂ a teplo**. Dno kompostoviska pokryjeme hrubým materiálom, aby sme zabezpečili *cirkuláciu vzduchu a odtok nadbytočnej vody*. Veľké kusy (konáre, byle, drevo, korene) posekáme alebo rozdrvíme a zmiešame s iným materiálom.

Veľké kusy (konáre, byle, drevo, korene) posekáme alebo rozdrvíme a zmiešame s iným materiálom.

Miešame suchý materiál s mokrým, hrubý s jemným, tvrdý s mäkkým. Rozklad materiálov v komposte spôsobujú **mikroorganizmy, ktoré k svojmu životu potrebujú kyslík.**

Ten zabezpečíme vetraním (zboku, zospodu) a prehadzovaním hromady. Kompost bez vzduchu zapácha a je nezdravý. Rozklad neprebieha ani v suchom prostredí (povrch plesnivie). Preto je potrebné, hlavne v horúcich dňoch, pri prehadzovaní hromadu **dovlhčiť**. Ale pozor – príliš premočený kompost hnije a zapácha. Aj teplo urýchľuje rozkladné procesy. V chladnejších mesiacoch môžeme hromadu prikryť starým kobercom, celťou. Kompostovaný materiál je vhodné po každých 20 cm vrstviť zeminou. Tá obsahuje mikroorganizmy, viaže vlhkosť a pomaly ju uvoľňuje do okolia, zabezpečuje hrudkovitú štruktúru a viaže zápach. Vhodné je pridať staré vápno (omietku).

Pri pokročilejšom rozklade sa dá optimálna vlhkosť zistiť jednoducho: hrst materiálu stisneme v ruke, pričom by sa medzi prstami malo objaviť len niekoľko kvapiek tekutiny.

1. Správne prebehajúci rozklad: po roztvorení ruky ostáva materiál pohromade.

2. Ak po stisnutí vytečie veľa vody, kompost je prevlhčený, musíme hromadu prehodiť a prmiešať suchý materiál.

3. Ak sa medzi prstami kvapôčky neobjavia a po otvorení ruky sa materiál rozsype, kompost musíme dovlhčiť.

Fázy rozkladu

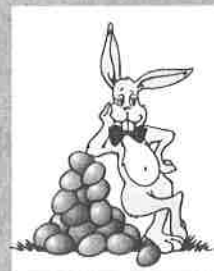
Odbúravanie – trvá 1–3 týždne, rýchlo stúpa teplota (môže až do 70°C) rozmnožujú sa baktérie, väčšina jednoduchých látok ostáva v komposte.

Prestavba – trvá 3–7 týždňov, nastáva rozklad hubami, uvoľňuje sa amoniak, teplota dosahuje 30–40°C, hromada klesá.

Výstavba – v 8.–12. týždni od založenia nastupuje tvorba humusových látok, rozmnožujú sa drobné živočích, prichádzajú dážďovky, zodpovedné za tvorbu stabilných hrudiek.

Stabilizácia a dozrievanie – tvorba humusu sa končí, dážďovky opúšťajú kopu. V tejto fáze už neprekopávame hromadu.

Hotový kompost je hnedej až tmavohnedej farby, má jemnozrnnú štruktúru, nezapácha, ale vonia ako humus.

www.abov.host.sk

SOSNA
SOCIÁLNE OBNOVENIE

Pražská 2, Košice 040 11
tel.: 055/644 51 24
www.changanet.sk/sosna

Kompostovanie

Výhody

Hotový kompost

Asi po roku je kompost vyzretý. Je hnedej až tmavohnedej farby, má jemnozrnnú štruktúru, nezapácha, ale vonia ako humus. Hotový kompost preosejeme a nespracované časti vložíme na spodok novej kopy. Zrelosť kompostu najlepšie zistíme **testom klíčivosti**. Plytkú misku naplníme preosiatym kompostom a dobre ho navlhčíme. Najprv vysejeme semenka (rýchlo klíči žerucha, fazuľa) pritlačíme ich a zakryjeme fóliou, aby sme udržali vlhkosť. Ak po 3–4 dňoch semená vyklíčia, je kompost zrelý. Zelené klíčové lístky svedčia o dobrej kvalite, zatiaľ čo žlté alebo hnedé o nedostatočne vyzretom – surovom komposte (uvolňujúci sa čpavok zabraňuje rastu rastlín). Čím rôznorodejší materiál sme do kompostu dávali, tým je kvalitnejší a tým lepšie sú aj výsledky klíčivosti.

Hotový kompost preosejeme a nespracované časti použijeme pri zakladaní nových kompostovacích plôch.

Čerstvý (surový) kompost starý 2–6 mesiacov obsahuje veľké množstvo aktívnych mikroorganizmov, čo zabezpečuje urýchlenie rozkladu v pôde a uvoľňovanie živín. Dá sa použiť ako nástielka, ktorá sa nezapracuje do pôdy.

Zrelý kompost obsahuje trvalý humus. Môžeme ho použiť pri zakladaní nových plôch (vrstva niekoľkých cm). V záhrade je vhodný na hnojenie zeleninových záhonov, ovocných stromov a okrasných rastlín. Tu stačí použiť vrstvu 1 cm, t. j. 2–3 l na 1 m². Kompost navozíme na pôdu v zime alebo skoro na jar.

V porovnaní s inými hnojivami (umelé hnojivá, maštalný hnoj, močovina) má kompost mnoho výhod. Má schopnosť **zadržiavať vodu**, **prevzdušňuje pôdu**, má **veľké množstvo výživných látok**. Má schopnosť **regenerovať pôdu**, to znamená, že ak je pôda vyčerpaná alebo zamorená dlhoročným používaním chemických postrekov, použitím kompostu sa jej vlastnosti výrazne zlepšia.

Ak sa vaša záhradka nachádza v oblasti, kde je pôda zamorená priemyselnými škodlivinami a ťažkými kovmi, použitím kompostu pri hnojení dosiahnete, že väčšina škodlivín zostáva v pôde a nedostávajú sa do rastlín, ktoré konzumujete.

...kompostovisko v zime

...kompostovisko počas vegetácie...

Kompostovisko nemusí byť len nevzhľadná kopa materiálu. Môžete ho skrášliť vysadením rastlín ako sú napr.: láskavec, tekvica, ozdobné tekvičky, kapucinka, vysoké georgíny, cirok, nechtík, aksamietnica vysoká, paradajky.

Výhody kompostovania

- získame kvalitné hnojivo pre svoju záhradku,
- ušetríme peniaze za drahé hnojivá (nie je potrebné žiadne doplnkové hnojenie),
- ušetríme peniaze za odvoz a likvidáciu smetí,
- znížime množstvo a škodlivosť odpadov,
- pomôžeme zlepšiť životné prostredie.

www.abov.hosl.sk

SOSNA
SOCIÁLNE PODNIKÁRSTVO

Pražská 2, Košice 040 11
tel.: 055/844 51 24
www.changenel.sk/sosna

PREHLAD ŠTATICKÝCH UKAZOVATEĽOV DEMOGRAFICKÉHO VÝVOJA OBCE VALALIKY

Ukazovateľ	1997	1998	1999	2000	2001
Počet obyv. celkom	3606	3618	3667	3670	3697
• Buzice	1134	1131	1170	1185	1208
• Bernátovce	1028	1038	1048	1061	1065
• Všetechsvätých	771	774	773	751	747
• Košťany	673	675	676	673	677
Počet narod. detí celkom	54	47	52	47	41
• Buzice	13	14	18	15	17
• Bernátovce	21	13	11	14	9
• Všetechsvätých	9	13	17	9	7
• Košťany	11	7	6	9	8
Počet zomrelých celkom	22	38	33	29	26
• Buzice	8	8	8	9	8
• Bernátovce	7	9	10	8	12
• Všetechsvätých	4	9	6	7	2
• Košťany	3	12	9	5	4

Počet obyv. podľa národnosti

slovenskej	3099	3094	3108	3090	3113
českej	7	7	7	9	10
maďarskej	4	4	4	4	4
rómskej	496	513	548	567	570
• Buzice	113	114	125	132	133
• Bernátovce	192	191	206	216	214
• Všetechsvätých	138	147	151	151	150
• Košťany	53	61	66	68	73

Veková štruktúra obyvateľov

od 0 do 5 rokov	294
od 6 do 15 rokov	659
od 16 do 18 rokov	197
od 19 do 55 rokov – ženy	945
od 19 do 60 rokov – muži	1116
Ženy nad 55 rokov	315
Muži nad 60 rokov	171

Vzdelanostná štruktúra obyvateľov

Základná vzdelanie:	926
Stredné odborné vzdelanie:	1248
Stredné s maturitou:	624
Vysokoškolské:	95

Stav zamestnanosti v obci Valaliky ku dňu 31.1.2002

Počet ekonomicky aktívnych obyvateľov:	1841
Počet evidovaných nezamestnaných:	538
z toho muži:	325
z toho ženy:	213
Miera nezamestnanosti:	29 %

Členenie nezamestnaných

a/ podľa veku	
15 r. – 0;	16 r. – 1; 17 r. – 8; 18 r. – 24;
19 r. – 34;	20–24 r. – 96; 25–29 r. – 95;
30–34 r. – 63;	35–39 r. – 69; 40–44 r. – 56;
45–49 r. – 37;	50–54 r. – 38; 55–59 r. – 17;
60 r. – 0	
b/ podľa vzdelania	
• bez vzdel.	5
• základné	195
• vyučení	210
• SOU bez mat.	1
• SOU-US	45
• SOU s mat.	60
• vyššie vz.	13
• VŠ	9
• Ved. vych.	0
c/ podľa dĺžky evidencie na úrade práce	
• do 3 mes.	116
• 4–6 mes.	97
• 7–9 mes.	59
• 10–12 mes.	18
• 13–24 mes.	167
• nad 24 mes.	81

Zdroj:

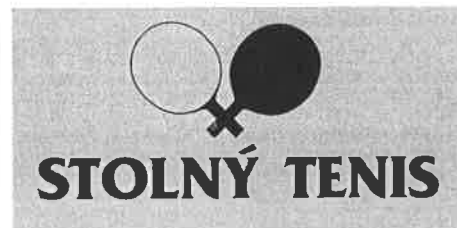
NÚP, OÚP Košice-okolie

Pozvánka

Futbalový klub Valaliky pozýva svojich členov, priaznivcov i ostatných občanov na:

I. ples športovcov

4. mája 2002, Kultúrny dom Valaliky, začiatok o 19.00 hod., vstupné 800,- Sk/2 osoby
Program: vystúpenie skupiny Drišľak, tanečná zábava – do tanca hrá skupina HIT, žrebovanie tomboľy. V cene vstupenky je: prípitok, večera, káva, zákusok, víno.

V roku 2002 predseda Slovenského stolnotenového zväzu odovzdal v Bratislave predsedovi a trénerovi stolnotenového oddielu Valaliky Imrichovi Svatovi štatút Športové stredisko.

Po poďakovaní za priznaný štatút ústredný predseda povedal: „Nemáte za čo ďakovať, za Vás hovoria výsledky“.

Imro sa takmer denne denne v sále kultúrneho domu venuje vyše tridsiatke detí z Valalík ale aj zo susednej Geče a K. Bakše. Keď sme ho požiadali o rozhovor pre náš časopis nebol veľmi nadšený. Nenápadný, húževnatý, ale hlavne skromný. Nakoniec však privilil.

Imro koľko rokov sa už motáš okolo Valalického ping-pongu?

Pár nadšencov Ján a Anton Papcúnovci, Pavol Lacko, už nebhý Ján Ivanko, Jozef Ondruška a ja sme sa dali dokopy a vytvorili družstvo, ktoré v roku 1978 nastúpilo do V. ligy. Po roku sme postúpili do IV. ligy. Rád na tieto časy v „starej kultúre“ spomínam. Stolný tenis sa hral takmer v každej obci v našom okrese a my sme sa pravidelne stretávali. Boli sme dobrá partia. Po roku 1989 však súťaž zanikla a naše družstvo tiež. Ping-pong mi však medzitým tak prirástol k srdcu, že som sa nevzdal a začal sa venovať mládeži. Začiatky boli skromné. Pravidelne trénovali tri dievčatá a traja chlapci. V roku 1992 prišli aj problémy s priestormi v starom kultúrnom dome. Vtedy nás prichýlili na „novom dvore“ ŠM, kde nám pomohol vtedajší vedúci Ing. Miroslav Klimek. To už pravidelne trénoval 10 detí. Po privatizácii ŠM sme sa znova museli sťahovať. Oslovili sme pán starostu a od vtedy trénujeme a hráme v kultúrnom dome.

Koľko detí k vám chodí?

To je rôzne. Maximum sme mali v roku 2000, keď som trénoval 50 detí. V súčasnosti máme 25 aktívnych a asi 15 pasívnych hráčov. Okrem detí k nám chodia aj dospelí muži, ktorí znova hrajú súťažne.

Na čo si najradšej spomenieš keď sa nedarí...

Určite na úspech našej zverenkyne Lívie Drotárovej, keď v Michalovciach na majstrovstvách Slovenska v roku 1999, keď vo svojej kategórii obsadila tretie miesto v jednotlivcoch. Bol to príjemný pocit, zadostučinenie za roky práce s mládežou. Líviu trénujem od jej siedmich rokov a je to hľadám najväčší talent aký sme tu v obci mali.

A čo súčasnosť?

Okrem stálych opôr, ktoré tu nebudeme menovať, vyrastá nová generácia talentovaných dievčat i chlapcov. Spomeniem Rasťa Eliáša, Filipa Výrostku, Daniela Drotára, Zuzku Takáčovú a ďalší. Sú veľmi talentovaní ale čaká nás spolu ešte veľa práce. Naša mládež patrí v súčasnosti ku krajskej špičke, usilujeme sa dostať medzi špičku Slovenska.

Ciele máš vysoké, koľko času tomuto obetuješ a kto ti pomáha?

Deti trénujem každý pracovný deň okrem piatku od 14.00 do 18.30 hod. v sobotu chodím s mládežou na zápasy a v nedeľu zase hrajú dospelí. Nepovažujem to zo svojej strany za obeť, čas strávený pri stolnom tenise je mojím najväčším koníčkom. A tá pomoc? V začiatkoch, keď som s deťmi začínal mi veľmi pomáhal učiteľ Laco Andor. Aj teraz na nás nezabudol a venuje sa prípravke. Podľa možnosti mi pomáhajú všetci rodičia, každý svojím spôsobom. Niektorí sú veľmi obetaví, neľutujú ani svoj čas ani auto a rozvážajú na zápasy aj cudzie deti. Občas to medzi mnou a niektorým otcom alebo mamou zaschrípe hlavne, keď majú dojem, že som na ich ratolesť tvrdý alebo mám prehnane požiadavky. Takých sa potom snažím pozvať medzi nás aby videli ako to funguje a pri tej príležitosti si veci vysvetlíme a vyjasníme.

Čo by si Valalickému ping-pongu najviac prial do budúcnosti?

Na to je jednoduchá odpoveď – telocvičňa. V minulosti sme mali veľké problémy s priestormi. Teraz ich vďaka pochopeniu obecného úradu nemáme, ale ideálne pre športovcov je predsa len telocvičňa. No a ešte by som si prial, aby naše dievčatá postúpili do Slovenskej extraligy a muži do II. ligy. Potom by som bol spokojnejší.

Prajeme ti Imro, aby sa ti ciele splnili a ďakujeme za rozhovor.

Výsledky práce Imricha Svata patrične oceňuje Slovenský stolnotenisový zväz. Imro je držiteľom viacerých čestných uznaní a pamätných odznakov. Jeho práca bola ocenená aj doma, v roku 1994 na zasadnutí obecného zastupiteľstva dostal Cenu starostu obce Valaliky.

Aj to je výsledok práce Imricha Svata. Livka Drotárová (vľavo) ako reprezentantka Slovenska.

NAŠI V SÚŤAŽIACH DRUŽSTIEV

V dlhodobých súťažiach družstiev nás reprezentuje päť družstiev žiakov a jedno dospelých.

Muži účinkujú v III. lige – juh. Do súťaže sme vstupovali s určitými obavami a určitou trémou nováčika súťaže, lebo sme nevedeli, čo nás v 3. lige čaká. Po počiatočných neúspechoch sa muži otukali a vzbopili. Vyrovnanými výkonmi na dobrej úrovni si získali určitý rešpekt aj u súperov. Po 19. kole a výhre nad V. Kapušanmi B v pomere 12:6 potvrdilo naše bezpečné postavenie v prvej polovici tabuľky:

6. Valaliky 19 10 1 8 179:163 40 bodov

Na dobrom postavení družstva sa podieľajú títo hráči: Jozef Ignác, Peter Guľa, Roman Takáč a Jožko Kacvinský.

Chlapčenské družstvá máme tri: jedno v druhej lige starších žiakov. Po 18 kole je stav:

1. Rožňava 18 17 0 1 155:25 52
8. Valaliky 18 6 2 10 95:85 32

Sú všetky predpoklady, že chlapci sa v súťaži bez veľkých problémov udržia a budúci rok pôjdu v tabuľke vyššie. Všetci môžu súťažiť ešte aspoň 2 roky.

V III. lige starších žiakov máme dve družstvá. Ich postavenie je takéto:

1. Valaliky B 18 16 0 2 140:40 50
10. Valaliky C 18 63 1 14 49:131 25

Naše B družstvo má veľkú šancu postúpiť vyššie a chlapci získajú možnosť hrať proti kvalitnejším súperom v 2. lige.

Našich chlapcov môžete vidieť doma 16. marca o 10.00 hrá A mužstvo proti Rožňave A aj B, o 12.30 hod. hrajú B, C doma proti Jamníku a Spišskej Novej Vsi. V II. lige starších žiakov máme dve družstvá. Aktuálny stav:

1. Šarišské Michalňy 16 16 0 0 79:1 48
4. Valaliky „A“ 16 12 0 4 56:24 40
15. Valaliky „B“ 16 4 0 12 17:62 24

Naše s mladé dievčatá získavajú v tejto kvalitnej súťaži skúsenosti v boji proti skúsenejším a vyspelým hráčkam.

2. marca sme sa zúčastnili krajského bodovacieho turnaja vo Vojčiciach. Najviac nás potešila Lívia Drotárová, ktorá obsadila 2. miesto po prehre so svojou priateľkou a veľkou súperkou Dianou Andraščíkovou z Prešova.

Z chlapcov potešili bojovnosťou a dobrými výkonmi Rasťo Eliáš a Dano Drotár.

Andor

Mužstvo zažalo zimnú prípravu na jarnú časť V. ligy 11.1.2002. Cieľom tejto prípravy je skonsolidovať káder a hlavne fyzicky a psychicky pripraviť mužstvo na ťažké jarné zápasy so zámerom, čo najskôr sa vzdialiť od pásma zostupu, v ktorom sa momentálne nachádzame.

S priebehom zimnej prípravy som zatiaľ spokojný. Chlapci veľmi zodpovedne pristupujú k tréningovému procesu, v ktorom sme sa hlavne zamerali na zvýšenie fyzickej pripravenosti, k čomu sme využívali okolité terény a vlastnú posilovňu.

V tomto období sa v tréningovom procese zameriavame na rozvoj rýchlostnej vytrvalosti, obratnosti a postupne aj technicko-taktickej zručnosti jednotlivcov, v ktorej máme zatiaľ najväčšie nedostatky.

Na týchto nedostatkoch budeme trpezlivo pracovať. Určite to bude dlhodobá záležitosť, lebo sú tu zlé návyky z minulosti, ktoré sa za týždeň ani mesiac odstrániť nedajú a bez skvalitnenia technicko-taktickej zručnosti jednotlivcov sa nedá skvalitniť herný prejav celého mužstva.

Verím však, že ak chlapci budú pristupovať k tréningovému procesu naďalej tak zodpovedne, tieto nedostatky postupne odstránia.

VALALIČAN – obecné noviny

Vychádzajú štvrtročne. Registrované OÚ číslo: OÚ 1/1995 Dr.Čid.

Vydáva Obecný úrad Valaliky.

Grafická úprava a sadzba: VALENTINA DTP Studio, Krivá 18, Košice.

Tlač: EMILENA, tlačiareň, Čermeiská 3, Košice. Náklad: 800 ks.